

zkušenosti ze života v dětském kolektivu, sociální nezralost, problémy s udržení pozornosti, minimální slovní zásoba a nesamostatnost jsou hlavními příčinami slabého prospěchu žáků v 1. ročníku. Škole se většinou daří navázat spolupráci s rodinami žáků se slabým prospěchem. Individuálně přistupují k těmto žákům, diferencují učební aktivity a realizováno je i doučování mimo výuku.

V průběhu adaptačního období používají učitelé ve výuce adekvátní postupy (např. herní činnosti, úpravu režimu dne a střídání činnosti, aktivity cílené na vzájemné poznávání spolužáků, tvorbu třídních pravidel chování). Celkem 42 % sledovaných škol uvedlo, že mají zavedený patronát starších žáků nad žáky 1. ročníku.

Na účinnost cílené podpory adaptace žáků 1. ročníku ZŠ je možné usuzovat např. z ukazatelů jejich úspěšnosti v prospěchu. Pouze 1,2 % sledovaných žáků neprospělo v 1. ročníku, z tohoto počtu bylo 27,3 % žáků se SVP. Nejvyšší podíl neprospěchu byl v českém jazyce (88,6 %). Uvedené hodnoty mohou být ovlivněny logopedickou vadou a špatnou výslovností nebo tím, že žáci pocházejí z jiného jazykového prostředí.

Podíl žáků s dodatečným odkladem povinné školní docházky v 1. pololetí 1. ročníku je 0,7 % z celkového počtu sledovaných žáků. Jedná se například o žáky, jejichž rodiče nerespektovali doporučení pedagogů z MŠ a odmítli vyšetření ve školském poradenském zařízení, žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí a cizince.

Strategii na podporu úspěšnosti vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním mají školy zapracovány v systému vlastního hodnocení a ve vnitřním kontrolním systému, pedagogičtí pracovníci většinou prošli vzděláváním zaměřeným na tuto oblast. Školy jsou zapojeny do příslušných rozvojových programů MŠMT nebo jiných programů a projektů umožňujících pokrýt zvýšené finanční požadavky na vzdělávání těchto žáků. Některé základní školy, zejména v lokalitách s předpoklady vyššího počtu žáků se sociálním znevýhodněním, zřizují přípravné třídy. Složení tříd zpravidla odpovídá demografickým charakteristikám těchto lokalit. Učitelé v přípravných třídách měli učivo rozpracované do vlastních vzdělávacích programů, které zahrnovaly stanovené oblasti vzdělávání a odpovídaly schopnostem dětí. Řada škol využila možnosti vyplývající ze zapojení do projektů a zřídila v přípravných třídách funkci asistenta pedagoga.

2.2.6 Celkové výsledky vzdělávání

Tabulka 26

Celkové výsledky vzdělávání – podíly (v %)

Sledovaný parametr	ZŠ malé*	ZŠ velké	ZŠ celkem
Prospěli celkem	98,7	98,0	98,2
Prospěli s vyznamenáním celkem	54,8	55,1	55,0
Neprospěli celkem	1,3	2,0	1,8
z toho neprospěli z více než 2 předmětů	46,1	41,5	42,1
z toho konali opravnou zkoušku	53,9	58,5	57,9
Neprospěli u opravné zkoušky (z žáků, kteří konali opr. zk.)	45,5	36,3	37,4
Neprospěli z ČJ (celkem)	1,0	0,9	0,9
Neprospěli z M (celkem)	1,1	1,1	1,1
Neprospěli z AJ (celkem)	0,8	0,7	0,8
Neprospěli z jiného CJ (celkem)	0,6	0,5	0,5
Opakující ročník v letošním roce	1,2	0,7	0,7
Podíl žáků, kteří neprospěli v 1. ročníku (z počtu žáků 1. ročníku)	1,7	1,1	1,2

* Malá ZŠ, tj. škola s počtem žáků do 150.